

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 104
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	03. open standaarden		
Bijlagen:	Zie kolom hiernaast		
Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	Stuurgroep open standaarden		
Datum:	31 augustus 2010	Versie	0.4
Betreft:	Stand van zaken Open standaarden		

Bijlagen:

- A. Notitie opname Geo-standaarden*
- B. Oplegnotitie + notitie EZ over "pas toe of leg uit"*
- C. Besluit ministerraad e-Facturen via Digipoort*

Doel

U wordt gevraagd om in stemmen met:

- 1) Het advies over opname van de Geo-standaarden [bijlage A]

U wordt gevraagd om kennis te nemen van:

- 2) Omgang met versies van standaarden op de PToLU-lijst
- 3) Resultaten juridisch onderzoek EZ n.a.v. notitie aanscherping "pas toe of leg uit" [bijlagen B]
- 4) Brief SBR over aanmelding Nederlandse Taxonomie
- 5) Hernieuwde aanmelding BPEL/BPMN
- 6) Besluit ministerraad e-Factureren via Digipoort [bijlage C]
- 7) Standaarden in wet- en regelgeving
- 8) Project herziening criteria voor lijsten
- 9) Voortgang open standaarden in behandeling
- 10) Bijeenkomsten SAML en XBRL
- 11) Onderzoek besparingen open standaarden Rekenkamer en BZK n.a.v. motie Tweede kamer
- 12) Voortgangsrapportage NOiV aan Tweede Kamer

Toelichting

Ter besluitvorming:

Ad 1. Het advies over opname van de Geo-standaarden [bijlage A]

In oktober 2009 heeft het Forum besloten de Geo-standaarden voor te leggen aan het College als de door de expertgroep onderkende (en in de consultatie bevestigde) knelpunten zijn opgelost. De knelpunten zijn inmiddels opgelost. Twee standaarden dienen nog wel definitief vastgesteld te worden. De verwachting is dat dat zonder grote wijzigingen voor het einde van 2010 plaatsvindt. Het Forum wordt gevraagd om onderstaand advies aan het College te geven.

Het College Standaardisatie wordt gevraagd in te stemmen met:

1. *het opnemen van de samenhangende set Geo-standaarden op de lijst met open standaarden voor 'pas toe of leg uit'.*
2. *de set Geo-standaarden daadwerkelijk toe te voegen aan de lijst op het moment dat voor de volgende standaarden definitieve (nieuwe) versies beschikbaar zijn:*
 - *NEN 3610:2010 (verwachting december 2010)*
 - *Simple features profile op ISO 19136:2007 (verwachting september 2010)*
3. *het volgende functionele toepassingsgebied: "uitwisseling van geografische informatie tussen organisaties, waarbij de ruimtelijke dimensie van significant belang is";*
het volgende organisatorische werkingsgebied: "Overheden en instellingen uit de (semi-) publieke sector."

Ter kennisname:

Ad 2. Omgang met versies van standaarden op de PToLU-lijst

Op de "pas toe of leg uit"-lijst zijn nu specifieke versies van standaarden opgenomen. Verschillende partijen (o.a. STuF) hebben aangekondigd nieuwe versie van hun standaarden te willen aanmelden. Daarbij is de vraag gesteld of het ook mogelijk is om meerdere versies van de standaard op de lijst te plaatsen.

De Stuurgroep open standaarden heeft naar aanleiding daarvan gediscussieerd over de vraag hoe het Forum dient om te gaan met nieuwe versies van een standaard. De conclusie is dat dit afhankelijk is van de aard van verplichting die opname op de lijst met zich meebrengt. Nu heeft de verplichting betrekking op aanschaf, maar in april is in het Forum een voorstel besproken voor een verplichting tot gebruik. Naar aanleiding van dit voorstel voert EZ een onderzoek uit (zie punt 3). De Stuurgroep open standaarden wil de uitkomst van deze discussie afwachten voordat een standpunt wordt bepaald over hoe om te gaan met versies van standaarden.

Ad 3. Resultaten juridisch advies EZ n.a.v. notitie aanscherping "pas toe of leg uit" [bijlage B]

In de vergadering van april is een notitie (CS07-05-04A) ingebracht over de aanscherping van het 'pas toe of leg uit'-regime. De huidige invulling van het 'pas te of leg uit'-regime richt zich alleen op aanschaf en zegt niets

over het gebruik van open standaarden. De Stuurgroep open standaarden acht dit niet bevorderlijk voor de adoptie (en met name het gebruik) van open standaarden op de 'pas toe of leg uit'-lijst .

Het Forum heeft in april op basis van de notitie als volgt besloten: *"Het Forum is het eens met de lijn maar vindt het advies te weinig uitgewerkt. Besloten wordt eerst de resultaten van het adoptietraject af te wachten en die in dit advies te verwerken. Notitie gaat vooralsnog niet naar het College. EZ zal juridisch advies vragen."*

EZ heeft voor deze Forum-vergadering een notitie opgesteld (als bijlage bijgaand + oplegnotitie BFS).

Ad 4. Brief SBR over aanmelding Nederlandse Taxonomie

Het Standard Business Reporting Programma (SBR; onderdeel van Logius) overweegt om de Nederlandse Taxonomie Architectuur i.p.v. de Nederlandse Taxonomie aan te melden. De NTA bepaalt welke onderdelen van de XBRL standaard op welke wijze voor de Nederlandse situatie worden toegepast. Daarnaast regelt de architectuur de samenhang tussen de Nederlandse Taxonomie en extensies daarvan die voor specifieke rapportages worden gebruikt. Het SBR-programma stuurt hierover een brief aan het College.

Ad 5. Hernieuwde aanmelding BPEL/BPMN

De programma's SBR, eFactureren, Elektronisch bestellen en factureren (onderdelen van Logius) zullen op korte termijn gezamenlijk een nieuwe melding doen voor BPEL (standaard voor bedrijfsprocessen), vergezeld van een uitgebreide onderbouwing van het belang voor elektronische gegevensuitwisseling. De aanmelding zal worden uitgebreid met BPMN (Business Process Modelling Notation).

Ad 6. Besluit ministerraad e-Factureren via Digipoort [bijlage C]

De Ministerraad heeft afgelopen vrijdag 9 juli op initiatief van minister Van der Hoeven van Economische Zaken ingestemd met het besluit dat regelt dat bedrijven vanaf 1 januari 2011 het recht krijgen via Digipoort naar de Rijksoverheden e-facturen te sturen.

Naar aanleiding van dit nieuws heeft het Bureau contact gezocht met EZ om te vragen of dan ook het semantisch factuurmodel, zoals eerder geadviseerd door het College, geïmplementeerd zal zijn. Dat is het geval. EZ verwacht het semantisch factuurmodel in september aan te kunnen melden voor de lijst.

EZ heeft daarnaast laten weten dat bij E-Factureren via Digipoort wordt uitgegaan van open standaarden. Voor de facturen wordt uitgegaan van UBL en SETU. Als koppelvlakstandaarden wordt gebruik gemaakt van WUS en ebMS.

Ad 7. Standaarden in wet- en regelgeving

Er is een nieuwe lijst met standaarden in wet- en regelgeving gepubliceerd. De vervolgacties naar aanleiding van de inventarisatie van standaarden in wet- en regelgeving lopen. Nadere resultaten hiervan zullen in de oktobervergadering worden gepresenteerd.

Ad 8. Project herziening criteria voor lijsten

Het Forum werkt nu al enige tijd met vier hoofdcriteria en een selectieproces om de lijsten met open standaarden te beheren. De criteria en het proces werken prima. Vanuit verschillende kanten zijn wel suggesties voor verbetering ontvangen (bijv. m.b.t. de inzichtelijkheid en meetbaarheid). Deze suggesties zijn niet fundamenteel van aard, maar zijn wel voldoende aanleiding de criteria opnieuw tegen het licht te houden. De Stuurgroep open standaarden werkt, ondersteund door het Bureau, aan een verbeterde set criteria. Het doel is om de nieuwe criteria in oktober aan het Forum voor te leggen, zodat het College hierover in november kan besluiten.

Ad 9. Voortgang open standaarden in behandeling*9a. Standaarden waarover naar verwachting in 2010 besloten wordt*

- Geo-standaarden (geografische informatie):

Zie punt 1 van deze notitie.

- IPv6 (internetadressen):

Expertbijeenkomst heeft op 22 augustus plaatsgevonden. Expertadvies tot 13 september in consultatie. Vervolgens wordt de standaard voorgelegd aan Forum (oktober) en College (november).

- PKIoverheid (digitale certificaten):

Expertbijeenkomst heeft op 15 juli plaatsgevonden. Expertadvies tot 13 september in consultatie. Vervolgens wordt de standaard voorgelegd aan Forum (oktober) en College (november).

- SHA-2 ipv MD5 (cryptografische hash algoritme):

Expertadvies tot 13 september in consultatie. Vervolgens wordt de standaard voorgelegd aan Forum (oktober) en College (november). Dit betreft de lijst met gangbare open standaarden.

- Content Zoek Profiel (metadata leermateriaal):

Op advies van Forum zijn CZP en LORElom door Kenisnet en SURFnet samengevoegd tot NL-LOM. Er is inmiddels een 1.0 versie vrijgegeven die het resultaat is van de gezamenlijke inspanning en een publieke consultatieronde. Het Bureau is in contact met Kennisnet over de voorzetting van de procedure. Naar verwachting staat het Forum-advies voor opname op de agenda van de komende Forum-vergadering in oktober. Vervolgens wordt de standaard voorgelegd aan College (november).

- OAI-PMH (uitwisseling van metadata):

Experts adviseerden positief. Uit de consultatie kwam een aantal aandachtspunten naar voren (m.n. de omvang van het functionele toepassingsgebied). In opdracht van het Forum wordt nu met betrokkenen nader onderzocht hoe met de punten uit de consultatie omgegaan kan worden. Op basis daarvan zal in overleg met de voorzitter van de expertgroep een advies aan het Forum worden opgesteld. Vervolgens zal de standaard naar verwachting in oktober opnieuw aan het Forum en in november aan het College worden voorgelegd.

- Aquo-standaard (gegevens in de watersector):

Het College Standaardisatie heeft op 18 mei 2010 besloten om de Aquo-standaard op de "pas toe of leg uit"-lijst op te nemen zodra het beheer aantoonbaar goed geregeld is. De intentie van het Directoraat-generaal Water van het Ministerie van V&W is om begin oktober een brief naar het College te sturen waarin garanties worden gegeven over het beheer. Dit is wel afhankelijk van het bestuurlijke traject. Daarover is na 29/09 meer duidelijkheid. Het doel is dat het Forum in zijn oktobervergadering kan vaststellen dat het beheer goed geregeld is, zodat de Aquo-standaard aan de lijst toegevoegd kan worden.

9b. Overige standaarden in procedure

- Elektronisch Leerdossier (ELD):

Intake heeft plaatsgevonden, en op een aantal openstaande punten (zoals de precies in te dienen standaarden) is inmiddels meer duidelijkheid gekomen. Een belangrijk ontbrekend punt is echter het ingericht hebben van een beheersorganisatie. In eerdere contacten is aangegeven dat dit zeker tot na de zomer zou duren, maar door ELD is nog geen preciezere planning afgegeven.

- COINS (systematiek voor de toepassing van Bouwwerk Informatie Modellen):

Intake heeft plaatsgevonden, maar COINS voldoet aan een aantal punten onvoldoende aan de criteria om nu al in procedure te nemen. Vooralsnog dus even on-hold alvorens deze in procedure genomen gaat worden.

- HL7v3 (standaard voor uitwisseling gegevens tussen zorginformatiesystemen, gebaseerd op XML):

Intakegesprek heeft plaatsgevonden, en tijdens het gesprek werd duidelijk dat de indiener (Nictiz) onzeker was over het wel of niet doorzetten van de aanmelding. Dit had onder meer te maken met de tijdsinvestering die gedaan moet worden in de procedure. Daarnaast zou de Wet op het EPD, die ten tijde van de intake nog in behandeling was in de Eerste Kamer, standaarden, zoals HL7v3, verplicht voorschrijven en daarmee de opname op de "pas toe of leg uit"-lijst overbodig maken. De indiener had tijd nodig om al deze punten intern te bespreken. Stichting HL7 Nederland zal hier ook bij betrokken worden. Na de vakantieperiode zal er over de aanmelding weer nader contact zijn.

- BPEL (standaard voor bedrijfsprocessen):
Zie punt 5 van deze notitie.

- SIP (standaard voor m.n. VOiP):

Deze standaard is in augustus aangemeld. Een intakegesprek met de indiener wordt gepland.

Ad 10. Bijeenkomsten SAML en XBRL

- SAML (uitwisseling van authenticatie- en autorisatie-gegevens):

Op 30 juni organiseerden NOiV en BFS gezamenlijk een kennissessie over SAML. De aanleiding was dat veel partijen los van elkaar met implementaties van SAML bezig zijn. De 15 aanwezigen (o.a. Nictiz, e-Herkenning, DigiD, MijnOverheid.nl, SURFnet, Kennisnet) waren enthousiast over het nut van de sessie. Als er voldoende agendapunten worden aangeleverd, dan komt er in het najaar een vervolgsessie. Voor de

presentaties zie:

<https://wiki.noiv.nl/xwiki/bin/view/NOiV/Security%20Assertion%20Markup%20Language%20%28SAML%29>

- XBRL (financiële verantwoordingsinformatie):

NOiV organiseert i.s.m. SBR, XBRL Nederland en BFS in het najaar een feestelijke bijeenkomst naar aanleiding van de opname op de "pas toe of leg uit"-lijst. De bijeenkomst vindt plaats op 9 september 2010 van 12.30 uur tot 17.30 uur in Nieuwegein.

Ad 11. Onderzoek besparingen open standaarden Rekenkamer en BZK n.a.v. motie Tweede kamer

Naar aanleiding van een Tweede Kamer motie voert de Algemene Rekenkamer een onderzoek uit naar het besparingspotentieel van het gebruik van open source software en open standaarden (oplevering naar verwachting voorjaar 2011). De Algemene Rekenkamer heeft in een gesprek met het Bureau laten weten dat ze het Forum zal betrekken bij onderzoek. Ook de Minister van BZK heeft in een brief aan de Tweede kamer toegezegd een onderzoek te zullen doen (oplevering 1 december 2010).

Bronnen:

- Brief Algemene Rekenkamer:
<http://www.rekenkamer.nl/Actueel/Nieuwsberichten/2010/07:89416/Voortgang%20onderzoek%20van%20Tweede%20Kamer%20gehonoreerd>
- Brief BZK: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-158.html>
- Tweede Kamer motie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-156.html>

Ad 12. Voortgangsrapportage NOiV aan Tweede Kamer

Minister Van der Hoeven heeft, mede namens de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de tweede voortgangsrapportage aan van het actieplan Nederland Open in Verbinding (NOiV) aan geboden aan de Tweede kamer.

Enkele relevante citaten uit de brief:

- *"Mede aan de hand van de resultaten van de NOiV Monitor 2009 zijn dit voor het kabinet de belangrijkste conclusies:
1. Het draagvlak voor het toepassen van open standaarden bij overheden is groot. Het beleid wordt breed omarmd. Daadwerkelijke implementatie en gebruik van open standaarden in de praktijk vergt nog wel veel inspanning."*
- *"Ten slotte wordt ingegaan op de invulling die ik heb gegeven aan de motie Dibi/van Dam van 1 juli 2009, waarin de Kamer mij vraagt te onderzoeken in hoeverre de grote informatiseringprojecten van het Rijk bijdragen aan de doelstellingen van Nederland Open in Verbinding. Belangrijkste conclusie: open standaarden worden waar relevant gebruikt [..]. De inzet van semantische standaarden [..] behoeven nog wel aandacht."*

Bron:

- Voortgangsrapportage NOiV: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2010/07/01/brief-aan-de-tweede-kamer-over-tweede-voortgangsrapportage-nederland-open-in-verbinding.html>